

V NAŠI DRŽAVI.

Naša država in lausanska konferenca. Spodaj omenjamo, kako se tri velele na vojnoodškodninski konferenci v Lausanni ne zmenijo za manjše države. Ako bodo ta posvetovanja zaključena brez pristanka malih držav in tudi naše, bo zgubila Jugoslavija v teku enoletne Hoovrove odložitve plačil (moratorij) 800 milijonov. Ta svota je le delno nadomeščena s posojili, ki jih je dala naši državi Francija. Če bi sedaj morala Jugoslavija brez nadaljnega sprejeti sporazum, ki bi ga narekemale velesile, bi se morala, ne da bi jo bili sploh vprašali za njeno mnenje, odreči ogromni svoti 40 milijard samo na vojni odškodnini, dočim bi za primer, da bi prišlo z Ameriko do sporazuma glede črtanja medvezniških dolgov, dobila kot odškodnino v najboljšem primeru samo 15 milijard. Jugoslavija bi pri taki rešitvi vojnoodškodninskega vprašanja morala izgubiti nad 30 milijard.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Z vojnoodškodninske konference v Lausanni. Več nego 14 dni se že pogajajo v Lausanni zastopniki petih velesil, kako in kaj bi se naj plačala Nemčija na vojni odškodnini. Pogajanja se vršijo v glavnem le med angleškim, francoskim ter nemškim ministrskim predsednikom. Povabljeni so bile na to konferenco tudi manjše države: Jugoslavija, Poljska, Čehoslovaška, Romunija, Grčija in Portugalska. Zastopnike malih držav sploh ne obveščajo o stanju pogajanj in je izjavil angleški predsednik vlade Macdonald, da bo predloženo manjšim državam še le ob zaključku pogajanj besedilo sporazuma v podpis. Ta način reševanja vojnoodškodninskega vprašanja je vzbudil veliko nevoljo.

Glavne točke sporazuma glede vojnih odškodnin so te le: Ukinjejo se za bodočnost vsa plačila vojne odškodnine za Nemčijo. Nemčiji se prizna triletna odložitev plačil (moratorij) do 1. julija 1935. Nemčija bo še plačala 3 milijarde mark, ki se bodo dale na trg v obveznicah (obligacijah) od 1. julija 1935 dalje. Tečaj obveznic bo znašal 90%. Obresti bodo 5%, amortizacija 1%, boni bodo tekli 37 let. Tako zgleda finančni sporazum v Lausanni, o političnem zblizanju ni v tej pogodbi govora in določbe verzaillske mirovne pogodbe še ostanejo nadalje nedotaknjene. Glavna zasluga na uspehu lausanske konference gre angleškemu ministrskemu predsedniku Macdonaldu.

Podpisana je bila lausanska pogodba dne 9. julija v slavnostni dvorani hotela Beaurivage v Lausanni. Podpisali so jo zastopniki: Angleške, Belgije, Francije, Poljske in Nemčije. Zastopniki drugih povabljenih držav, in med temi tudi Jugoslavije, so si pridržali podpis za pozneje.

Kaj vse si upajo dovoliti nemški fašisti! Dne 8. julija so razbili hitlerjevci pruski deželni zbor in to radi tega, ker so hoteli uzakoniti nekaznivost narod-

SLABOST, UTRUJENOST

izčrpanost, prevelika občutljivost so pogosto samo posledice pomanjkljive cirkulacije krvi. Tu se zmira dobro obnese masaža s Fellerjevim Elsafuikom, preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

nih socijalistov za vse politične zločine in prestopke. Za ta brezmejno drzni predlog je glasovalo 244 poslancev, proti pa 157. Ker ni bila dosežena dvetretjinska večina, je predlog propadel in hitlerjevci so sklenili, da bodo onemogočili v pruskem deželnem zboru vsakršno zborovanje do novih državno-zborskih volitev.

Angleški parlament je odgođen do 27. oktobra.

Angleži proti Ircem. Že precej časa vlada med Irsko ter Anglijo spor, ker je irski parlament odrekel angleškemu kralju prisego zvestobe. Vsi poskusi, da se spravi spor mirnim putem z dnevnega reda, so se izjalovili in radi tega je izvršila Anglija te dni napram Irski že dolgo zagroženi bojkot. Angleži so uvedli posebne carine na uvoz blaga iz Irske.

Turčija bo slovesno sprejeta v Zvezo narodov dne 18. julija.

Amerika in Rusija. Amerika bo vzpostavila diplomatske zveze z Rusijo in to radi stalnega prodiranja Japoncev v Mandžurijo.

Izjalovljen poskus z uvedbo diktature v južnoameriški državi Čile. Južnoameriška država Čile je bila v zadnjem času pravo torišče državnih prevratov vojaškega značaja. Nekaj tednov se že drži vlada pod predsedstvom Daville. V noči dne 5. julija so bili v glavnem mestu čilske države Santiagu hudi ulični boji med levičarskimi radikali in vladnimi četami, v katerih je bilo ubitih 37 oseb. Častniki vojske in mornarice so skušali stirmoglaviti vlado Daville ter osnovati vojaško diktaturo kot odgovor na odredbo vlade, ki izjavlja, da je večji del mornarice razpuščen. Poveljnik mornarice je stavil vladi ultimatum, da mora v 12 urah odstopiti, kar pa je Davilla odklonil. Davilla je dal aretirati kolovodje upora.

Japonska se odločila za inflacijo. — Japonska nižja zbornica je v mesecu juniju sprejela predlog, s katerim se daje vladi dovoljenje, da zviša množino denarja, ki je zdaj v obtoku, z izdajo novih bankovcev.

Desetletnica. Letos na praznik sv. Cirila in Metoda je minulo 10 let, odkar zastopa sv. stolico v naši državi papeški nuncij monsignor Hermenegild Pellegrinetti.

Za škofa senjsko-modruške škofije je imenoval sv. oče Pij XI. dosedanega vikarja g. Ivana Starčevića. Novi škof je rojen leta 1877 in je študiral v Senju, na Reki in v Zagrebu.

»Jutro« in opičji človek. Glasilo takozvane svobodomiselnosti in naprednjaške inteligence se kaj rado peča s predniki človeka in vsega človeškega napredka. Če se kje izkoplje kakšna lobanja, o kateri izrazi kak učenjak domnevanje, da je lobanja kakšnega »opičjaka« ali direktnega potomca opičjaka, »Jutro« akurat priobči njegovo »znanstveno« domnevanje. Tako so nedavno našli na otoku Javi neko lobanjo. Otok Java je jako sumljivo najdišče. V preteklem stoletju so tamkaj našli nekaj skeletnih ostankov in »učenjaki« so zatrobili v svet veselo vest, da so to ostanki težko zaželenega in dolgo iskanega opičjega človeka, ki bi naj bil po mnenju teh materialističnih, Boga zanikajočih »učenjakov« vmesna tvorba med človekom in opico, človeškim prednikom. To veselje časnikarskih učenjakov ni dolgo trajalo, resna znanost je kmalu te opico poveljujejoče in človeka pohižujoče domneve porušila. Sedaj je bila blizu tega sumljivega najdišča najdena neka lobanja in neki učenjak jo je spoznal za »del telesa direktnega potomca opičjaka, ki pa mora biti 200 do 300.000 let mlajši od svojega predhodnika«. »Jutro« je kajpada to »znanstveno domnevanje« verno zabeležilo svojim bralcem v prosveto in povzdigo. Mi nočemo »Jutru« kratiti njegovih simpatij do opic. So ljudje, ki imajo do gotovih živalic posebne simpatije. Toliko pa že imamo pravice, da v imenu znanosti in prave ljudske prosvete zahtevamo, naj se med ljudstvo ne širi abotne opičje teorije (nauki, ki jih je resna znanost že davno obsodila.) Tudi »Domovina« skazuje opicam svojo pozornost. V svoji številki z dne 30. junija objavlja notico pod naslovom: »Mlada opica je pametnejša od otroka.« Morda bo »Domovina« kmalu odgovorila na vprašanje, ali je starejša opica pametnejša od odraslega človeka. Ako bo ta odgovor podan na osnovi »Jutrovih« opičjih domnevanj, bo jako poučen in prosvetljiv.

Koliko kristjanov je na svetu? Po najnovejšem izkazu je na zemlji v vseh 5 delih sveta 710 milijonov kristjanov. Budizem — vera indijskega ustanovitelja vere z imenom Buda — šteje 300 milijonov članov, hinduizem 240 milijonov, kitajska ljudska religija (ustanovitelj Konfucije) 270 milijonov in islam (religija Mohamedova) 234 milijonov pristašev. Krščanstvo ima torej med vsemi verstvi največ članov. V interesu človeštva in njegovega napredka je želeli, naj bi se krščanstvo zlasti v katoliški obliki čimnašveč razširilo. Poslednji čas zabeležuje katoliška Cerkev velike misijske uspehe v Aziji, zlasti pa v srednji Afriki.

Akcija brezbožnikov. Zveza brezbožnikov v Rusiji se trudi na vse načine in z vsemi sredstvi, da pridobiva pristaše med ljudstvom in zlasti med mladino. Izdelala je svoj petletni akcijski načrt, ki gre vzporedno z gospodarsko petletnico. V tej dobi hočejo brezbožniki število svojih pristašev pomnožiti do 17 milijonov. Organizaciji brezbožnikov gre z vsemi sredstvi na roko državna vlada in uprava in zato upajo, da bodo imeli uspeh. — Akciji brezbožnikov v Evropi je priskočila na pomoč tudi še

Amerika. Meseca junija je bil v Parizu Lewis, predsednik ameriške brezbožniške organizacije. Predsednik Lewis je poročal, koliko denarja je Amerika potrošila samo za se in koliko ga je poslala po svetu, da gmotno podpre brezbožniški pokret. Poročal je tudi o uspehih, ki jih je ta pokret, ki ga financira Rusija in Amerika, dosegel po posameznih državah. Brezbožniki se torej povsod organizirajo. Spričo tega je potrebno in dolžnost vseh, ki verujejo v Boga, v posmrtnost in v večno življenje, da se zedinijo ter da složno nastopajo ob vsaki priliki. Le složna akcija more roditi uspehe.

V potrdilo resničnosti sv. pisma. Vodja starinoslovske ekspedicije Wm. F. Bade sporoča, da se je v bližini Jeruzalema odkopalo starodavno mesto Mizpa, ki je omenjeno v »Knjigi kraljev sv. pisma« stare zaveze, kakor tudi v Jeremijevih knjigah. V neki grobnici mesta so našli tudi pečat Jezanije, častnika kralja Zedekije, ki je bežal iz Jeruzalema, ko se mu je približeval babilonski kralj Nabukadnezar.

Cerkev na gori Oljki pogorela.

Velikanska nesreča je zadela v ponedeljek dne 4. julija daleč slovečo, prekrasno cerkev na Oljski gori.

Omenjenega dne zvečer nekako ob 10. uri se je prikazal mali plamen v enem zvoniku na vrhu tik pod jabolkom. Požar se je razširil in naenkrat je bil cel zvonik v plamenu, kakor bi gorela baklja. Ljudje so hiteli na pomoč, toda pot je strma in se potrebuje od Šmartna ob Paki eno uro hoda. Gasiti niso mogli, ker ni vode. Nato se je užgala še streha na cerkvi, nazadnje pa še drugi zvonik. Cela cerkev je bila v plamenu. Pogled je bil grozopolen. Iz enega zvonika sta padla dva zvona. V drugem zvoniku je ostal veliki zvon, ker je bil zvonik obočan. Ta bo menda še za uporabo. Ostala dva pa sta uničena. Goreti je začelo že tudi v cerkvi. Orgle so se že vnamale. Z nadčloveško močjo so ljudje rešili orgle. Iz cerkve so znosili monštranco, kelihe, kipe, spovednice, sploh kar so pač mogli. Seveda se je pri tem veliko pokvarilo. Škoda je velikanska. Ljudje so jokali od žalosti. Pravijo, da je ogenj nastal od kresa, katerega so fantje žgali na čast sv. Cirilu in Metodu.

Cerkev na Oljki je bila pozidana leta 1754 in je bila znamenita po lepi zunanosti, a še bolj prikupljiva po bogatokrasi notrajnosti. Ljudje so to hišo božjo radi obiskovali od blizu in daleč, ker je bila pozidana na eni najlepših razglednih točk v Savinjski dolini. Gotovo bo priskočila na pomoč cela Slovenija, da popravi in nadomesti, kar je uničil slučajno nastali požar.

ROMANJE NA BREZJE.

Kakor vsako leto, smo hoteli tudi letos organizirati romanje na Brezje.

Žal, da nam železniška uprava ni šla na roke in nismo kljub ponovnim tozadevnim prošnjam prejeli pravice za polovično vožnjo. Ker torej ni polovične vožnje, tega romanja letos ne bomo organizirali.

===

Še ena nova sv. maša. V Križevcih pri Ljutomeru je primiciral zadnje nedeljo novomašnik salezijanske družbe Franc Skuhala iz Iljaševca.

V preobilnem alkoholu smrtno nevarno prizadeta poškodba. V Mariboru v krčmi v bližini Tomšičevega drevereda je popivala družba v noči na 7. t. m. Med pivci sta bila tudi carinski poverjenik Gavril Gavrilovič in živinski trgovec Fran Rojs. Radi plačila za preobilno popito vino je silil v odhajajočega Gavriloviča Rojs, ki se je pa vrnil nazaj na dvorišče gostilne s preparanim trebuhom tako, da so mu izstopila čreva. Smrtno nevarno ranježi je izjavil, da ga je sunil z nožem carinik, katerega je zaprla policija.

Zopet žrtev Drave. Dne 7. julija se je kopalo v Dravi nad mariborskim otokom pod Jelovcem v Kamnici več fantov. 22letni Franc Draksler iz kamniške župnije se je upal kljub temu, da je znal plavati, predaleč v deročo Dravo, ki ga je odnesla, dasi so mu hiteli tovariši na pomoč.

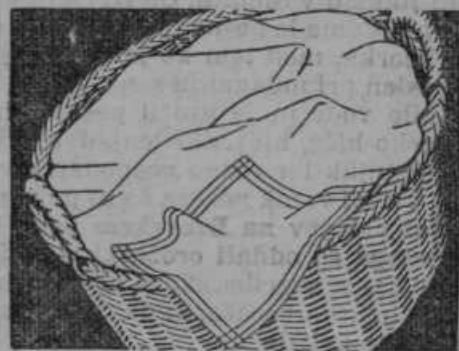
Radi smrtonosnega zabodljaja z nožem pet let ječe. Mariborsko sodišče je obsodilo dne 8. julija na 5 let ječe krojaškega pomočnika Matijo Žižeka iz Žižkov pri Dolnji Lendavi, ker je smrtno zabodel letoš maja v nekem pretepu posestniškega sina Ivana Horvata.

S krampom ubil lastnega sina. V Stanetincih v Slovenskih goricah gospodarji na manjšem posestvu vdovec 73letni Anton Ogrinec. Pomagali sta očetu pri opravljanju posestva 2 hčeri in 37letni sin Anton, ki je hotel imeti od očeta posest. Oče je bil odločno proti predaji, ker je bil sin pijanec in se je v takem stanju obnašal surovo napram očetu. Pri Ogrinčevih je bil prepir na dnevnem redu. Zadnje dni enkrat pa je podivjani sin razsekal očetu praznično obleko in mu zagrozil, da ga ubije, ako mu ne izroči domačije. V ponedeljek dne 4. julija je prišel sin pijan domov, prevrnil očetu ter sestrama sklede, ko so bili pri obedu, zdrobil stole, pobil kuhinjsko posodo in zagrozil vsem s smrtjo. Ko je bil utrujen vsled pibesnosti in preobilne pijače, je zaspal. V spanju je oče ubil sina s krampom in nato se je javil sam na sodišču v Ptuj. Starec je mirno priznal, da si je omadeževal roke s sinovo krvjo, ker sicer bi bil ta ubil njega in obe hčeri. — Žalostne razmere so zavladele tudi po naših prej tako mirnih domovih po Slovenskih goricah!

Težja poškodba. Posestnik Ivan Elbl iz Negove je hotel privezati bika, a ga je razborita žival podrla nazaj, da se je nevarno nasadil na gnojne vile in so ga oddali v mariborsko bolnico.

Samomor. Dne 4. julija zjutraj se je ustrelil v svojem stanovanju pri črešnjevske opekarni v Gornji Radgoni hranilnični uradnik Josip Bincl ml. Zapuščena žena ter dva otročiča. Vzrok obupnega dejanja je še nepojasnen.

"Čisto in dišeče je perilo!" - ker je vedno oprano z Gazelo!

TERPENTINOVNO - MILO

GAZELA

pere res lepo - belo

Grozna požarna nesreča v Središču ob Dravi. Dne 5. julija je izbruhnil krog 11. ure predpoldne v lepem in velikem trgu Središče strašen požar, ki se je širil vsled vetra z neugnano silo kljub takojšnji pomoči številnih in nad vse požrtvovalnih gasilcev od blizu in daleč. Gasilno delo je bilo težavno, ker so bila poslopja polna krme, poljskih pridelkov in drugega lahko gorljivega blaga. Slednjič se je junaškim domačim in okoliškim gasilcem posrečilo, da so požar krog 2. ure popoldne omejili. O nastanku požarne nesreče, ene največjih, kar jih je doživelo Središče, se različno govori. Vejo vsi, da je prišiel pastirček Tone Gladnik 5. julija dopoldne rano živino s paše domov. Sam je bil pri hiši posestnika Škergeta, se podal na škedenj, kmalu se je razlegel krik: »Gori!« in plameni so se širili z bliskavico od enega poslopja do drugega. Ko so gasilci ob dveh popoldne omejili ogenj, so zadeli tudi na pastirčevo trupelce. Desnica je bila že odpadla, nogi sta zgoreli do kolen, glava in ostali deli trupla so bili čisto opečeni. Učinek požarne nesreče je strašen. Osmim posestnikom so ostale od devetih poslopij le še razvaline in ruševine. Posestniku Francu Škergetu je uničil požar vse. Hudo oškodovani so tudi posestniki: Škorjanec, Golob, Zidarič, Marčec in Mojška. Zavarovani so več ali manj vsi, vendar pa ni velika požarna nesreča daleč krita z zavarovalnino.

Požar uničil domačiji dveh posestnikov. Okoli pol 9. ure zvečer je uničil ogenj stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje posestniku Antonu Šumenjaku v Preradu, občina Polenci pri Ptuj. Pri Šumenjakovih so oni večer kosili, žena je pripravljala večerjo in malo bolj zakurila. Od vročine se je vnel leseni dimnik baš tedaj, ko je imela gospodinja še opravka zunaj hiše. Mož je opazil s travnika nevarno kadeči se dim, pohitel v hišo, kjer se je pa vsled švigajočih plamenov onesvestil in ga je komaj